

Paus bezorgd over de planeet

Paus Benedictus XVI heeft in zijn kerstnachtmis dinsdag op de grote nood van miljoenen armen en ontheemden gewezen. Verder deed de leider van de 1,1 miljard rooms-katholieken zijn beklag over de toestand van een door milieuzondaars 'afgebeulde aarde'. **ANP**

Mijn planeet ledere vrijdag in Metro

‘Er zijn hier veel te veel mensen’

Adjiedj Bakas heeft de oplossing voor het wereldwijde energieprobleem

OLIE. Adjiedj Bakas is trendwatcher. Met scherpe blik observeert hij de ontwikkelingen in Nederland, Europa en de wereld. Visionair, open minded en veelzijdig. Zijn meest recente boek is *Leven Zonder Olie*. Metro sprak met hem.

Wat is een groter probleem. De stijgende olieprijs of de stijgende zeespiegel?

Met de zeespiegel valt het allemaal wel mee. Voor we daar echt iets van merken zijn we decennia verder. De energieprijs vormen een groter probleem. Belangrijk is dat er snel een omschakeling plaatsvindt. Een omschakeling in energiegebruik? Ik heb met verbazing geluisterd naar de klimaatconferentie in Bali. Dat was werkelijk de grootste onzin die ik tot nu toe heb meegeemaakt. Het echte probleem als het gaat om energie en milieu is niet ter sprake gekomen. We zijn met te veel mensen. In 1900 waren we met twee miljard mensen. Nu al met zeseneuhalf miljard en in 2050 lopen er negen miljard mensen rond. Die moeten allemaal eten, willen auto rijden en zetten de airco aan. Dat kost veel energie en

pikken? Het komt wel erg dicht bij als ze aan de gezinssituatie gaan morrelen.

In China is het toch ook gelukt. Als ze daar niet ingegrepen hadden waren er ruim 300 miljoen Chinezen meer. Die hebben het tenminste goed gedaan. In Indonesië niet. Daar hebben ze een groot moeras drooggelegd en er een rijstplantage van gemaakt. Moerassen die drooggelegd zijn produceren methaan, ook een broeikasgas. Dat moeras produceert meer CO₂ dan Nederland België en Duitsland samen. Als mensen dus gewoon allemaal wat minder kinderen maken dan heb je dat allemaal niet nodig. Als de Nederlanders zich tussen 1950 en nu zich net zo hadden voortgeplant als de mensen in Palestina dan woonden we hier nu met 68 miljoen mensen.

Maar die mensen zijn er al. We moeten dus toch iets doen aan de energievoorziening.

Er moet zeker wat gedaan worden aan nieuwe manier van energieopwekking. We gebruiken veel meer energie dan dat we opwekken. We verbruiken driemaal zoveel energie als dat er aan olie uit de aarde

wordt gehaald. Zolang de vraag naar energie groeit zal de prijs toenemen. In Dubai is er over een jaar of tien geen olie meer. In Mexico stijgt de consumptie zo snel dat ze met een jaar of tien olie zullen moeten importeren. In Brazilië is gelukkig weer olie gevonden. Maar met olie gaan we het niet redden. We moeten dus snel wat anders bedenken en nieuwe energiebronnen aan gaan boren. Bovendien verminderd dat de afhankelijkheid van rare landen als Rusland en Venezuela.

Wat moet er dus gebeuren?

Om niet meer afhankelijk te zijn van olie moeten we massaal kern-

Adjiedj Bakas weet wat er aan de hand is.

centrales gaan bouwen. Tegelijkertijd moeten we de Willie Wortels en Professor Barabassen nog meer stimuleren om met goede energie alternatieven te komen. Dat gebeurt al in Scandinavië, Oost-Europa en China. Er is nog voldoende uranium voor driehonderd jaar. Wist je trouwens dat Dertig procent van de in Nederland verbruikte energie kernenergie is? We importeren veel stroom uit Frank-

rijk, daar zijn veel kerncentrales. En met kernenergie is echt niets mis. Vraag maar aan de mensen in Borsele. Die willen best nog wel een paar centrales in de buurt. Het kernafval is nog wel een probleem, hoewel de laatste ontwikkelingen op dat gebied veelbelovend zijn. En nu kunnen we toch wel met zekerheid stellen dat hier binnen afzienbare tijd een oplossing voor komt. **En energiebesparing? Wat is**

Prijsvraag

Ga naar clubmetro.nl, doe mee aan de prijsvraag en maak kans op een van de 'Leven zonder olie' pakketten.

daarmee mogelijk?

Men zou over moeten stappen naar LED-verlichting. Dat werkt beter dan spaarlampen. Een huis kan makkelijk worden omgebouwd naar een energieproducent. Er zijn ramen waar zonnecollectoren in verwerkt zijn. Je kunt er gewoon doorheen kijken. Door windmolentjes op daken van huizen te plaatsen heb je ook weer een goede energiebron erbij. De TU-Delft is nu bezig met de ontwikkeling van zonnepanelen op folie. Die rol je over het dak uit en daar kun je meteen energie van krijgen. Het is een samenspel van energievormen. Nu moeten we alles oppakken. Daarnaast moeten knappe koppen plannen uitwerken voor de toekomst. **En biobrandstof?**

Het is al mogelijk om uit het afval van gewassen als maïs en graan biobrandstof op te trekken. We moeten ervoor zorgen dat we voor 2020 de helft van alle auto's op biobrandstof laten rijden. Dat kan zonder dat de voedselproductie in gevaar komt. Verder is mest ook een energiebron. In Engeland zijn ze bezig om kippenpoep om te zetten in biobrandstof. De poep van alle kippen in ons land kan 50.000 huishoudens een jaar lang van energie voorzien. Zo kun je echt wel een verschil maken. Zweden wil voor 2050 onafhankelijk zijn van fossiele brandstof. Mensen en bedrijven zoeken daar nu op creatieve manieren om aan energie te komen. Als het bedrijfsleven er nog een prijs aan verbindt dan komen de ideeën helemaal snel. Zelfs de vliegtuigindustrie is bezig met besparing!

MICHEL RÖLING
michel.roling@metronieuws.nl

‘Wat ze in Bali hebben gedaan is niet meer dan het verschuiven van een paar terrasstoelen op het dek van de Titanic.’

Adjiedj Bakas

levert dus CO₂ op. Ik begrijp werkelijk niet waarom ze op Bali geen afspraken hebben gemaakt over de bevolkingsgroei. Als ze de Chinese een-kind-politiek hadden doorgevoerd naar de hele wereld had het echt een besparing opgeleverd. Wat ze nu hebben gedaan is het verschuiven van een paar terrasstoelen op het dek van de Titanic. **Maar dat zullen de mensen toch niet**

Froukje: geld inzamelen

NIET ALLEEN. Monkey Business zet zich op een do good, feel goodmanier in voor de bescherming van de Orang-oetan en het behoud van het tropisch regenwoud op Sumatra. Monkey Proof is een campagne van Monkey Business die laat zien hoe je makkelijk duurzamer kunt leven. Onderdeel hiervan is de Monkey Proofmeter waarbij je zelf kan testen hoe Monkey Proof jij bent. Een aantal bekende Nederlanders heeft de Monkey Proofmeter ook ingevuld. In deel 6, Froukje Jansen. Zij is presentatrice bij Llink, werd bekend bij 6-pack en is een grote Monkey Businessvriendin.

Wat was je score bij de monkey proofmeter en was dit hoger of lager dan je verwacht had?

82 procent, best wel goed! Het was hoger dan ik had verwacht. **Vind jij jezelf milieubewust?** Ik eet geen vlees en vind het een meerwaarde wanneer mijn kleren

‘Je kunt ook rekening houden met het milieu terwijl je leven leuk is.’

Groen is best te doen.

op een verantwoorde manier zijn geproduceerd. Ik ga bewust om met energie. Ik heb stekkerdozen met schakelaars, doe altijd het licht uit, haal mijn telefoonlader uit het stopcontact én heb groene stroom. Ik denk niet dat je heel strikt hoeft te zijn. Je kunt ook rekening houden met het milieu terwijl je leven nog leuk is.

Wat heb jij met apen?

Ik ben sympathisant van Monkey Business. De combinatie van het organiseren van feesten en geld inzamelen vind ik een leuke aapkap. Zo krijg je als bezoeker toch de boodschap mee.

Voel je je schuldig als je met het vliegtuig reist?

tuig reist?

Ik vlieg nog steeds en dat is natuurlijk niet goed. Maar met 'trees for travel' kun je je schuld afkopen door nieuwe bomen te planten en dat doe ik dan maar.

Ben je positief over de toekomst?

Eigenlijk wel. Natuurlijk zullen er ook dingen misgaan, maar ik denk dat we uiteindelijk oplossingen zullen vinden. Laatst heb ik

minister Kramer van VROM aan de tand gevoeld en zij was echt heel groen en inspirerend bezig.

METRO

Paspoort

Naam: Froukje Jansen
Leeftijd: 31
Beroep: Programmmaker bij Llink

Luister van 26 december t/m 1 januari naar

De Klassieke Top 1000 Aller Tijden

Een week lang de 1000 mooiste klassieke werken, gekozen door de Classic FM luisteraars.

CLASSIC FM

Licht klassiek voor elk moment

Classic FM is overal te ontvangen via de kabel, internet, Canal Digitaal en Digitenne. Kabelfrequenties: **Amsterdam** 96.1 • **Den Haag** 92.5 • **Rotterdam** 97.1 • **Utrecht** 95.9. Kijk op www.classicfm.nl of bel 0909-66 77 88 (60 ct p/m) voor andere kabelfrequenties.